

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

СХВАЛЕНО

Вченою радою СНУ ім. В. Даля
протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом ректора СНУ ім. В. Даля
№ 163/1-01 від 04 вересня 2020 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
СХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Редакція 2020-03

м. Сєверодонецьк

ЗМІСТ

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	3
2 МОВНА ПОЛІТИКА	4
3 РІВНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ОСВІТНІ ПРОГРАМИ	4
Рівні вищої освіти.....	4
Освітні програми	6
4 ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ	6
5 ПЛАНУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	7
Графік навчального процесу	7
Навчальні плани.....	8
Індивідуальна освітня траєкторія.....	9
Розклад занять.....	9
6 ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	10
Навчальні заняття	10
Самостійна робота здобувачів ВО	12
Практична підготовка здобувачів ВО.....	13
7 МЕТОДИЧНЕ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	13
8 ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ, ОЦІНКА ЯКОСТІ ТА ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	14
9 ПЕРЕРИВАННЯ НАВЧАННЯ, ВІДРАХУВАННЯ, ПОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	15
10 АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ	16
11 ТРАНСФЕР КРЕДИТІВ.....	16
12 ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	16
13 ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТАРОСТИ АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ	17
14 ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ КУРАТОРА АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ.....	18
15 ПЛАНУВАННЯ РОБОЧОГО ЧАСУ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТА ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ	19
16 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.....	19

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 «Положення про організацію освітнього процесу в Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля» (далі – Положення) є основним нормативним документом, що визначає та регламентує систему заходів, котрі реалізуються Східноукраїнським національним університетом імені Володимира Даля (далі – СНУ ім. В. Даля) із метою створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів ВО, здатного забезпечити здобуття якісної вищої та післядипломної освіти, задоволення інших освітніх потреб здобувачів ВО та інших осіб, створення умов для реалізації особистісного потенціалу людини, розвитку її творчих здібностей.

1.2 Освітня діяльність в СНУ ім. В. Даля базується на засадах:

- автономії університету в прийнятті самостійних рішень щодо організації освітнього процесу, визначенні форм освітнього процесу й форм і методів навчання;
- студентоцентрованого навчання;
- академічної свободи;
- академічної доброчесності;
- науковості та інновативності;
- демократичності, партнерства й соціальної відповідальності учасників освітнього процесу;
- доступності вищої освіти й рівності можливостей для всіх;
- сприяння навчанню впродовж життя;
- забезпечення якості вищої освіти і якості освітньої діяльності.

1.3 Положення регламентує діяльність структурних підрозділів СНУ ім. В. Даля, їх керівників та інших посадових осіб з організації освітнього процесу, відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», законодавства України, нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, а також на підставі Статуту й нормативної бази СНУ ім. В. Даля.

1.4 Положення враховує стандарт ISO 9001:2015 «Quality management systems — Requirements» («Системи управління якістю. Вимоги») щодо забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти, діє із дотриманням нормативної бази управління якістю діяльності СНУ ім. В. Даля.

1.5 Положення не поширюється на коледжі та технікуми, що входять до складу СНУ ім. В. Даля.

2 МОВНА ПОЛІТИКА

2.1 Мовою викладання в СНУ ім. В. Даля є державна мова.

2.2 З метою створення умов для міжнародної академічної мобільності СНУ ім. В. Даля може здійснювати викладання однієї чи кількох дисциплін англійською та (або) іншими іноземними мовами, забезпечивши при цьому знання здобувачами ВО відповідної дисципліни державною мовою.

2.3 Концепція викладання іноземних мов в СНУ ім. В. Даля орієнтована на вимоги «Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання» (англ. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment).

2.4 Для викладання навчальних дисциплін іноземною мовою утворюються окремі групи для здобувачів ВО, які бажають вивчати навчальні дисципліни іноземною мовою, для іноземних громадян, осіб без громадянства, які бажають здобувати вищу освіту за кошти фізичних або юридичних осіб, або розробляються індивідуальні програми. При цьому забезпечується вивчення такими особами державної мови як окремої навчальної дисципліни.

2.5 За бажанням здобувачів ВО може бути створені групи для вивчення мови національної меншини в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням цієї мови.

3 РІВНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ОСВІТНІ ПРОГРАМИ

Рівні вищої освіти

3.1 В СНУ ім. В. Даля здійснюється підготовка фахівців з вищою освітою здійснюється за відповідними освітніми чи науковими програмами на таких рівнях вищої освіти:

- 1) перший (бакалаврський) рівень;
- 2) другий (магістерський) рівень;
- 3) третій (освітньо-науковий) рівень;
- 4) науковий рівень.

3.2 Прийом на навчання для здобуття певного рівня вищої освіти за ліцензованими спеціальностями здійснюється на конкурсній основі відповідно до [«Правила вступу»](#), які щорічно затверджуються Вченою радою СНУ ім. В. Даля й оприлюднюються на сайті.

3.3 Здобуття вищої освіти на кожному рівні вищої освіти передбачає успішне виконання особою відповідної освітньої або наукової програми, що є підставою для присудження відповідного ступеня вищої освіти:

- 1) бакалавр;

- 2) магістр;
- 3) доктор філософії;
- 4) доктор наук.

3.4 Підготовка фахівців за рівнями вищої освіти в СНУ ім. В. Даля здійснюється згідно переліку спеціальностей, встановленого загальнодержавною нормативною базою відповідно до ліцензій виданих Міністерством освіти і науки України.

3.5 Перехід здобувачів ВО на програму навчання кожного наступного ступеня здійснюється на конкурсній основі за результатами навчальних досягнень і наукових (творчих) здобутків.

3.6 Підготовка бакалаврів здійснюється на першому рівні вищої освіти. Освітній ступінь «бакалавр» присуджується СНУ ім. В. Даля у результаті успішного виконання здобувачем ВО освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 240 кредитів ЄКТС. Для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі освітнього ступеня молодшого бакалавра або на основі фахової передвищої освіти СНУ ім. В. Даля користується правом визнавати та перезараховувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначається стандартом вищої освіти. Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти.

3.7 Підготовка магістрів здійснюється на другому рівні вищої освіти. Освітній ступінь «магістр» присуджується СНУ ім. В. Даля у результаті успішного виконання здобувачем ВО освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 90 кредитів ЄКТС. Особа має право здобувати ступінь магістра за умови наявності в неї ступеня бакалавра.

3.8 Доктор філософії – це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти або наукової установи в результаті успішного виконання здобувачем ВО відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді. Особа має право здобувати ступінь доктора філософії під час навчання в аспірантурі з нормативним строком підготовки чотири роки. Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 30-60 кредитів ЄКТС.

3.9 Доктор наук – це другий науковий ступінь, що здобувається особою на науковому рівні вищої освіти на основі ступеня доктора філософії і передбачає набуття найвищих компетентностей у галузі розроблення і впровадження методології дослідницької роботи, проведення оригінальних досліджень, отримання наукових результатів, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення та опубліковані в наукових виданнях. Ступінь доктора наук присуджується

спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти чи наукової установи за результатами публічного захисту наукових досягнень у вигляді дисертації або опублікованої монографії, або за сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, перелік яких затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

3.10 Особливості організації підготовки докторів філософії та докторів наук в СНУ ім. В. Даля регламентує [«Положення про відділ аспірантури та докторантури СНУ ім. В. Даля»](#).

Освітні програми

3.11 Освітні програми передбачають вибір навчальних дисциплін (вибіркова складова) здобувачами ВО обсягом, що становить не менше як 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти.

3.12 Освітні програми за спеціальностями (спеціалізаціями) розроблюють відповідні робочі проектні групи інститутів (факультетів) на основі стандартів освітньої діяльності та стандартів вищої освіти за відповідними галузями знань із формулюванням очікуваних результатів навчання (компетентностей), з урахуванням світових тенденцій розвитку вищої освіти, вимог національного та міжнародного ринків праці.

3.13 Система розроблення, затвердження, реалізації, моніторингу та перегляду освітніх програм в СНУ ім. В. Даля регламентує [«Положення про освітні програми Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля»](#).

4 ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1 Здобувачі ВО в СНУ ім. В. Даля мають право на навчання (здобуття вищої освіти) за такими формами:

- 1) інституційна – очна (денна), заочна, дистанційна;
- 2) дуальна.

4.2 Організація освітнього процесу в СНУ ім. В. Даля за всіма формами навчання здійснюється відповідно до стандартів вищої освіти.

4.3 Денна форма навчання є основною формою здобуття певного рівня вищої освіти з відривом від виробництва, цей спосіб організації навчання здобувачів ВО, передбачає проведення навчальних занять та практичної підготовки не менше 30 тижнів упродовж навчального року.

4.4 Заочна форма навчання є формою здобуття певного рівня вищої освіти, в якій навчання здобувачів ВО організовано шляхом поєднання навчальних занять і контрольних заходів під час короткочасних сесій та самостійного оволодіння освітньою програмою в

період між ними. Тривалість періоду між навчальними заняттями та контрольними заходами не може бути меншою, ніж один місяць.

4.5 Дистанційна форма навчання є індивідуалізованим процесом здобуття освіти, що відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу в спеціалізованому середовищі, що функціонує на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

4.6 Форми навчання, визначенні п. 4.3–4.5 цього Положення, можуть поєднуватися шляхом організації:

- навчання здобувачів ВО денної форми навчання за паралельним освітніми програмами за заочною та/або дистанційною формою;
- дистанційного вивчення окремих освітніх компонентів здобувачами ВО денної форми навчання.

4.7 Дуальна форма здобуття вищої освіти є способом організації навчання здобувачів денної форми, що передбачає навчання на робочому місці на підприємствах, в установах і організаціях для набуття певної кваліфікації обсягом від 25 до 60 відсотків загального обсягу освітньої програми на основі договору. Навчання на робочому місці передбачає виконання посадових обов'язків відповідно до трудового договору. Дуальна форма навчання в СНУ ім. В. Даля регламентується відповідно до [«Положення про організацію освітнього процесу за дуальною формою навчання у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля»](#).

4.8 В окремих випадках (оголошення карантину, форсмажорні обставини тощо) освітній процес може здійснюватися в дистанційному режимі, а СНУ ім. В. Даля у межах академічної автономії самостійно визначає способи організації й технології для дистанційного навчання. Кожен здобувач ВО має виконати індивідуальний навчальний план під час організації дистанційного навчання відповідно до нормативної бази СНУ ім. В. Даля.

5 ПЛАНУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Графік навчального процесу

5.1 Організація процесу навчання в СНУ ім. В. Даля здійснюється згідно Графіка навчального процесу, який визначає: календарні терміни семестрів, навчальних занять, екзаменаційних сесій, практик, атестацій і канікул на кожний рік підготовки за певною спеціальністю та рівня вищої освіти.

5.2 Графіки навчального процесу в СНУ ім. В. Даля за різними формами навчання щорічно розробляються навчальним відділом на підставі Графіків навчального процесу певної спеціальності та рівня вищої освіти, розроблених при формуванні навчальних планів

згідно [«Положення про порядок формування навчальних планів у СНУ ім. В. Даля»](#) і затверджуються першим проректором СНУ ім. В. Даля.

5.3 Затвержені на поточний навчальний рік графіки навчального процесу в СНУ ім. В. Даля для всіх факультетів/навчально-наукових інститутів за різними формами навчання розміщуються на сайті https://snu.edu.ua/?page_id=6453.

5.4 Навчальний процес за очною формою навчання організовується за семестровою системою. Екзаменаційні сесії плануються по дві в навчальному році. Канікули поділяють на зимові та літні загальною тривалістю не менше 8 тижнів і встановлюються здебільшого двічі на рік.

5.5 Графік навчального процесу за заочною формою навчання передбачає сесійний період (установча сесія та/або екзаменаційна сесія) і міжсесійний період. Під час установчої сесії здійснюється ознайомлення здобувачів із графіком вивчення навчальних дисциплін (освітніх компонентів), системою оцінювання результатів навчання, проводяться передбачені навчальним планом заняття й видаються індивідуальні завдання, передбачені навчальним планом. У міжсесійний період здобувачі самостійно опановують навчальний матеріал і виконують отримані індивідуальні завдання. Під час екзаменаційної сесії здобувачі отримують допуск до заходів семестрового контролю та проходять ці заходи.

Навчальні плани

5.6 Навчальний план є нормативним документом СНУ ім. В. Даля, який має встановлену форму та розробляється на підставі відповідної освітньої програми і визначає перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, їх логічну послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачем відповідного ступеня вищої освіти програмних результатів навчання.

5.7 Навчальні плани запроваджуються проєктною групою, переробляються гарантом освітньої програми за участю групи забезпечення для кожної освітньої, освітньо-професійної чи освітньо-наукової програми для кожного рівня та форми здобуття вищої освіти на весь термін навчання згідно [«Положення про порядок формування навчальних планів у СНУ ім. В. Даля»](#).

5.8 Навчальний план для заочної форми навчання є адаптованою до меншої тривалості аудиторних занять версією навчального плану за денною формою навчання, складається на основі затвердженого навчального плану денної форми навчання. Перелік усіх навчальних дисциплін і послідовність їх вивчення, загальний обсяг годин, види контролю мають відповідати денній формі навчання.

5.9 Формування навчальних планів в електронному вигляді здійснюється відповідно до

шаблонів у форматі електронної таблиці, котрі щорічно розробляються Центром організаційно-методичного забезпечення освітнього процесу.

5.10 За організацію освітнього процесу на кафедрі, виконання навчальних планів, здійснення контролю за якістю викладання навчальних дисциплін (освітніх компонентів), навчально-методичною й науковою діяльністю науково-педагогічних працівників кафедри відповідає завідувач кафедри.

Індивідуальна освітня траєкторія

5.11 В СНУ ім. В. Даля надається перевага студентоцентрованому навчанню, яке передбачає створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів ВО, зокрема надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії.

5.12 Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачем ВО відбувається з навчальних дисциплін із циклу вільного вибору за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (доктора філософії) рівнями вищої освіти згідно [«Положення про порядок та умови формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти СНУ ім. В. Даля»](#).

5.13 В СНУ ім. В. Даля здобувач ВО має право на формування індивідуальної освітньої траєкторії через зарахування результатів неформальної освіти, що регламентує [«Положення про порядок зарахування результатів навчання, отриманих в формальній та неформальній освіті, а також визначення та ліквідації академічної різниці у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля»](#).

5.14 Для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачем ВО в СНУ ім. В. Даля щорічно формується каталог дисциплін вільного вибору у відповідності до [«Положення про формування каталогів дисциплін вільного вибору у СНУ ім. В. Даля»](#).

5.15 Результати вільного вибору вносяться до індивідуального навчального плану здобувача ВО. Порядок формування, ведення та контролю за виконанням індивідуального навчального плану здобувача ВО регламентує [«Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти СНУ ім. В. Даля»](#).

5.16 Реалізацію права здобувачів ВО на академічну мобільність регламентує [«Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу СНУ ім. В. Даля»](#).

Розклад занять

5.17 Розклад навчальних занять регламентує організацію освітнього процесу в СНУ ім. В. Даля, і складається на підставі навчальних планів з урахуванням реальної чисельності здобувачів у лекційних потоках і навчальних групах.

5.18 Розклад занять за всіма освітніми програмами всіх рівнів освіти формує навчальний відділ СНУ ім. В. Даля. В разі недостатності наявного аудиторного фонду можливе формування розкладу занять в дві зміни.

5.19 Розклад екзаменаційної сесії для кожної групи складається деканатами/директорами факультетів/інститутів за погодженням із навчальним відділом СНУ ім. В. Даля.

5.20 [Розклади занять і екзаменаційної сесії](#) розміщуються на сайті СНУ ім. В. Даля.

5.21 Розклади занять усіх форм навчання доводяться до відома науково-педагогічних працівників і здобувачів ВО не пізніше ніж за 10 днів до початку кожного семестру, а розклад екзаменаційної сесії – за місяць до її початку.

6 ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

6.1 Освітній процес в СНУ ім. В. Даля здійснюється за такими формами:

- 1) навчальні (аудиторні) заняття;
- 2) самостійна робота;
- 3) практична підготовка (практика);
- 4) контрольні заходи.

Навчальні заняття

6.2 Основними видами навчальних занять в СНУ ім. В. Даля є:

- 1) лекція – основний вид навчальних занять, призначених для викладення теоретичного матеріалу. Як правило, окрема лекція є елементом курсу лекцій, що охоплює основний теоретичний матеріал одної або декількох тем навчальної дисципліни;
- 2) лабораторна робота – вид навчального заняття, на якому здобувач ВО під керівництвом науково-педагогічного (педагогічного) працівника проводить натурні або імітаційні експерименти чи дослідження з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень, набуває практичних навичок роботи з лабораторним обладнанням, оснащенням, обчислювальною технікою, вимірювальною апаратурою, оволодіває методикою експериментальних досліджень в конкретній предметній галузі та обробки отриманих результатів. Лабораторні заняття можуть проводитися також в умовах реального професійного середовища (на підприємстві, в наукових лабораторіях тощо);
- 3) практичне заняття – вид навчального заняття, на якому здобувач ВО під керівництвом науково-педагогічного (педагогічного) працівника шляхом виконання певних відповідно сформульованих завдань, що закріплюють теоретичні положення навчальної дисципліни і набувають вмінь та навичок їх практичного застосування

4) семінарське заняття – вид навчального заняття, на якому науково-педагогічний (педагогічний) працівник організує дискусію з попередньо визначених проблем. На підставі індивідуальних завдань (рефератів) здобувач ВО готують тези виступів з цих проблем.

5) індивідуальне навчальне заняття;

б) консультація.

6.3 Тематика лекцій, лабораторних, практичних і семінарських занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни, котра розробляється лектором відповідно до [«Положення про робочу програму навчальної дисципліни СНУ ім. В. Даля»](#).

6.4 Лекції проводяться лекторами – професорами і доцентами, а також провідними науковими працівниками та спеціалістами, запрошеними для читання лекцій. Кандидатури лекторів, які не мають вченого звання або не входять до штатного розкладу професорсько-викладацького складу, мають бути затверджені деканом (директором навчально-наукового інституту) за поданням завідувачів відповідних кафедр.

6.5 Для проведення лабораторних занять академічна група може поділятися на підгрупи, чисельність яких має враховувати особливості вивчення дисципліни та вимоги до безпеки життєдіяльності здобувачів ВО. Умови поділу визначаються за рекомендацією Методичної ради СНУ ім. В. Даля і затверджуються наказом ректора.

6.6 Лабораторне заняття включає проведення контролю підготовленості здобувачів ВО до виконання конкретної лабораторної роботи, виконання власне лабораторних досліджень, оформлення індивідуального звіту про виконану роботу та його захист перед науково-педагогічним (педагогічним) працівником. Виконання лабораторної роботи оцінюється науково-педагогічним (педагогічним) працівником.

6.7 Здобувач ВО для допуску до семестрового контролю повинен мати позитивні оцінки за всі лабораторні роботи, передбачені робочою навчальною програмою дисципліни.

6.8 З окремих навчальних дисциплін, для проведення практичних занять академічна група може поділятися на підгрупи, чисельність яких має враховувати особливості вивчення дисципліни та вимоги до безпеки життєдіяльності здобувачів ВО.

6.9 Практичне заняття включає проведення контролю знань, вмінь та навичок, постановку загальної проблеми (завдання) науково-педагогічним (педагогічним) працівником та її обговорення за участю здобувачів ВО, розв'язання задач з їх обговоренням, вирішення контрольних завдань, їх перевірка та оцінювання. Робота здобувачів ВО на практичному занятті оцінюється науково-педагогічним (педагогічним) працівником.

6.10 Семінарське заняття – вид навчального заняття, на якому науково-педагогічний (педагогічний) працівник організує дискусію з попередньо визначених проблем. На підставі

індивідуальних завдань (рефератів) здобувач ВО готують тези виступів з цих проблем.

6.11 На кожному семінарському занятті науково-педагогічний (педагогічний) працівник оцінює: підготовлені здобувачами ВО реферати та виступи, активність в дискусії, вміння формулювати та відстоювати свою позицію та ін. Одержані здобувачем ВО оцінки за окремі семінарські заняття враховуються при визначенні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

6.12 Індивідуальне навчальне заняття – заняття, яке проводиться з окремими здобувачами ВО з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей.

6.13 Індивідуальні навчальні заняття проводяться за окремим (індивідуальним) графіком складеним кафедрою з урахуванням індивідуального навчального плану та особистих навчальних потреб здобувача ВО.

6.14 Консультація – форма навчального заняття, у процесі якого здобувач ВО одержує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування.

6.15 Консультація може бути індивідуальною або проводитися для групи здобувачів ВО за розкладом, залежно від того, консультиє викладач з питань, пов'язаних із виконанням індивідуальних завдань, чи з теоретичних питань навчальної дисципліни.

6.16 Всі види навчальних занять незалежно від форми здобуття ВО, вимог відповідних стандартів ВО можуть проводитися як очно (в аудиторії), так і дистанційно із застосуванням засобів інформаційних технологій комунікації.

6.17 Кафедри СНУ ім. В. Даля мають право встановлювати інші види навчальних занять, що у встановленому порядку відображають у навчальному плані та робочій навчальній програмі дисципліни.

Самостійна робота здобувачів ВО

6.18 Самостійна робота здобувача ВО (СРЗ) є однією з форм організації освітнього процесу в СНУ ім. В. Даля та спрямована на розвиток у здобувачів ВО самостійності, ініціативи та творчих здібностей. СРЗ відповідає парадигмі студентоцентрованого підходу, згідно якої здобувач ВО розглядається як суб'єкт з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможний бути самостійним та відповідальним учасником освітнього процесу.

6.19 СРЗ є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час і включає: опрацювання навчального матеріалу, підготовку до лекцій та інших видів навчальних занять, виконання індивідуальних завдань, курсових проектів та робіт, підготовку кваліфікаційної роботи, науково-дослідну роботу тощо.

6.20 Регламентування та удосконалення організації самостійної роботи здобувачів ВО в

СНУ ім. В. Даля здійснюється відповідно до [«Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля»](#).

Практична підготовка здобувачів ВО

6.21 Практична підготовка здобувачів ВО передбачає безперервність та послідовність її проведення для набуття необхідних компетентностей згідно із стандартами вищої освіти за відповідними спеціальностями та рівнями освіти.

6.22 Регламентування та удосконалення організації практичної підготовки здобувачів ВО в СНУ ім. В. Даля здійснюється відповідно до [«Положення про організацію та проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля»](#).

6.23

7 МЕТОДИЧНЕ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

7.1 Методичне та організаційне забезпечення освітнього процесу є важливою та необхідною умовою якісного засвоєння програм підготовки фахівців і включає:

- навчально-організаційні документи деканату і кафедр;
- навчально-методичну документацію з кожної дисципліни;
- інформаційне забезпечення навчального процесу (силабуси, підручники і навчальні посібники, дидактичні матеріали, наочні посібники, комп'ютерні програми з навчальних дисциплін тощо).

7.2 Документацію деканату в СНУ ім. В. Даля регламентує [«Положення про деканат навчально-наукового інституту \(деканат факультету\) Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля»](#).

7.3 Документацію кафедри встановлює [«Положення про кафедру Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля»](#).

7.4 Навчально-методичну документацію з кожної дисципліни складає робоча програма навчальної дисципліни, котру регламентує [«Положення про робочу програму навчальної дисципліни Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля»](#), та навчально-методичний комплекс дисципліни, сформований відповідно до [«Положення про розроблення, викладання та оформлення навчально-методичних матеріалів Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля»](#).

7.5 Інформаційне забезпечення освітнього процесу в СНУ ім. В. Даля визначається рядом внутрішніх нормативних документів, зокрема:

- [«Положення про формування силабусів навчальних дисциплін СНУ ім. В. Даля»;](#)
- [«Положення про наукову бібліотеку СНУ ім. В. Даля»;](#)
- [«Правила користування науковою бібліотекою СНУ ім. В. Даля»;](#)
- [«Положення про відкритий освітній ресурс в СНУ ім. В. Даля»;](#)
- [«Положення про формування каталогів дисциплін вільного вибору у СНУ ім. В. Даля»;](#)
- [«Положення про розроблення, викладання та оформлення інформаційних пакетів ЄКТС в СНУ ім. В. Даля».](#)

7.6 Порядок та строки зберігання документів, що регламентують освітню та організаційну діяльність університету встановлюється [«Номенклатурою справ»](#), затвердженою ректором.

8 ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ, ОЦІНКА ЯКОСТІ ТА ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1 Політика оцінювання здобувачів ВО орієнтована на їх заохочення до активної участі в освітньому процесі, кількісне оцінювання рівня результатів навчання та має на меті створення можливостей у досягненні програмних результатів навчання через наявність ефективного зворотного зв'язку і розвиток уміння самооцінювання для забезпечення їх ефективного подальшого навчання.

8.2 Оцінювання результатів навчання здобувачів ВО в СНУ ім. В. Даля протягом семестру здійснюється відповідно до [«Положення про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля»](#).

8.3 В разі виникнення у здобувачів ВО за результатами семестрового контролю академічної заборгованості, вони мають право її ліквідувати у відповідності до [«Положення про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля»](#).

8.4 Підсумкова атестація здійснюється з метою встановлення відповідності результатів навчання здобувачів ВО вимогам освітньої програми та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту. Атестація осіб здійснюється екзаменаційною комісією відповідно до [«Положення про екзаменаційну комісію СНУ ім. В. Даля»](#).

8.5 Здобувач ВО, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час семестрового підсумкового контролю та атестації, має право на оскарження процедури та результатів відповідно до [«Положення про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля»](#).

8.6 Для вирішення конфліктних ситуацій в інших випадках, не передбачених у п. 8.4, застосовується [«Положення про порядок вирішення конфліктних ситуацій у СНУ ім. В. Даля»](#).

8.7 Особам, які успішно виконали акредитовану встановленим порядком освітню програму та пройшли атестацію, видається документ про вищу освіту, у відповідності до [«Положення про порядок замовлення, видачі та обліку студентських квитків та документів про освіту \(у тому числі дублікатів\) в СНУ ім. В. Даля»](#).

8.8 СНУ ім. В. Даля несе загальну відповідальність щодо запобігання та виявлення академічної недоброчесності, яку регламентує [«Положення про запобігання та виявлення академічної недоброчесності СНУ ім. В. Даля»](#).

9 ПЕРЕРИВАННЯ НАВЧАННЯ, ВІДРАХУВАННЯ, ПОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

9.1 Здобувач ВО має право на перерву у навчанні в університеті у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання освітньої (наукової) програми (за станом здоров'я, призовом на строкову військову службу у разі втрати права на відстрочку від неї, сімейними обставинами тощо). Таким особам, за їх заявою, надається академічна відпустка строком на один календарний рік. Після закінчення академічної відпустки, в разі потреби, здобувач ВО має право на оформлення нової академічної відпустки.

9.2 Підставами для відрахування здобувача ВО можуть бути:

- завершення навчання за відповідною освітньою (науковою) програмою;
- власне бажання;
- переведення до іншого навчального закладу;
- невиконання індивідуального навчального плану;
- порушення умов договору (контракту), укладеного між університетом та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання;
- порушення академічної доброчесності;
- інші підстави, передбачені законодавством.

9.3 Процедури поновлення на навчання та переведення здійснюються, шляхом подання заяви до [Приймальної комісії СНУ ім. В. Даля \(vstup@snu.edu.ua\)](mailto:vstup@snu.edu.ua).

9.4 Особа, яка відрахована з вищого навчального закладу до завершення навчання за відповідною освітньою програмою, має право на поновлення на навчання в СНУ ім. В. Даля в межах ліцензованого обсягу.

9.5 В разі поновлення або переведення для визначення академічної різниці застосовується

[«Положення про порядок зарахування результатів навчання, отриманих в формальній та неформальній освіті, а також визначення та ліквідації академічної різниці у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля».](#)

9.6 Здобувачі ВО мають право на переведення до навчання за бюджетні кошти в межах однієї спеціальності або на іншу, лише за умови наявності вільних бюджетних місць.

9.7 На наступний курс навчання в межах відповідної освітньої програми підготовки наказом ректора переводяться здобувачі ВО, які повністю виконали вимоги навчального плану певного курсу та успішно склали всі заходи семестрового контролю з обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів.

10 АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ

10.1 Право на академічну мобільність учасників освітнього процесу СНУ ім. В. Даля реалізується на підставі договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм і проектів, договорів про співробітництво між СНУ ім. В. Даля та вітчизняними й іноземними навчальними закладами за програмами партнерства, а також з власної ініціативи учасників освітнього процесу на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.

10.2 Цілі і завдання, організаційне забезпечення, права та обов'язки учасників академічної мобільності, а також звітування про її результати в СНУ ім. В. Даля регламентує [«Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу СНУ ім. В. Даля».](#)

11 ТРАНСФЕР КРЕДИТІВ

11.1 СНУ ім. В. Даля може визнавати еквівалентними та зараховувати результати навчання здобувача ВО, отриманих в іншому навчальному закладі або в СНУ ім. В. Даля, за іншими освітніми програмами, в тому числі, в неформальній освіті.

11.2 Зарахування результатів навчання здійснюється за заявою здобувача ВО, відповідно до [«Положення про порядок зарахування результатів навчання, отриманих в формальній та неформальній освіті, а також визначення та ліквідації академічної різниці у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля».](#)

12 ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

12.1 Права і обов'язки науково-педагогічних та педагогічних працівників визначаються ст. 57-59 Закону України про вищу освіту.

12.2 Права і обов'язки здобувачів ВО визначаються ст. 62, 63 Закону України про вищу освіту.

13 ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТАРОСТИ АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ

13.1 Староста є представником деканату для організаційного забезпечення освітнього процесу в академічній групі та для управління колективом групи при залученні її до всіх офіційних заходів, що проводяться деканатом факультету (навчально-наукового інституту) і ректоратом або за їх дорученням.

13.2 Староста представляє інтереси групи здобувачів ВО в деканаті і на кафедрах. Староста академічної групи може брати участь у роботі органів студентського самоврядування факультету (навчально-наукового інституту) та Університету.

13.3 Старостою академічної групи може бути один з представників академічної групи, який користується авторитетом і повагою серед здобувачів ВО і науково-педагогічних та педагогічних працівників, має позитивний вплив на колектив групи і володіє організаторськими здібностями.

13.4 За належне виконання своїх обов'язків староста може бути матеріально та морально заохочений адміністрацією та органами студентського самоврядування факультету (навчально-наукового інституту) та Університету.

13.5 Староста несе відповідальність за виконання обов'язків та використання прав, передбачених цим Положенням, і дотримується конфіденційності в індивідуальній роботі зі здобувачами ВО академічної групи.

13.6 Староста академічної групи на 1-му курсі призначається деканом факультету (директором навчально-наукового інституту) на перший навчальний семестр. Після закінчення цього терміну рішення про переобрання старости приймає академічна група.

13.7 Староста переобирається на зборах академічної групи при обов'язковій присутності представника адміністрації факультету (навчально-наукового інституту). Рішення про переобрання приймається простою більшістю від загальної кількості академічної групи здобувачів ВО шляхом прямого голосування, що фіксується у відповідному поданні (заяві, протоколі тощо) до деканату. За поданням куратора академічної групи (за результатами голосування академічної групи) староста призначається наказом (розпорядженням) по факультету (навчально-науковому інституту).

13.8 Звільнення старости може здійснюватись за власним бажанням, з ініціативи адміністрації, органів студентського самоврядування або здобувачів ВО даної групи, якщо він не справляється з обов'язками чи втратив моральне право бути офіційним лідером колективу.

13.9 Староста зобов'язаний:

- своєчасно інформувати здобувачів ВО щодо освітнього процесу та інших офіційних заходів;

- брати участь у зборах старост академічних груп;
- брати участь у роботі комісій, що створюються на факультеті (в навчально-науковому інституті) та в Університеті з розв'язання конфліктних ситуацій;
- після закінчення заліків та екзаменів отримувати підсумкову інформацію про результати екзаменаційної сесії і доводити її до відома здобувачів ВО.

13.10 Староста має право рекомендувати кращих здобувачів ВО до матеріального та морального заохочення за відмінне навчання, активну участь у науково-дослідній, громадській, спортивній та культурно-масовій роботі тощо;

14 ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ КУРАТОРА АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ

14.1 Куратор призначається для надання допомоги здобувачам ВО у формуванні колективу групи, проведенні індивідуальної навчально-виховної роботи, здійснення зв'язків із батьками здобувачів ВО, з'ясування проблем здобувачів ВО, надання їм можливої допомоги, контролю за освітнім процесом тощо. Куратором групи може бути науково-педагогічний (педагогічний) працівник, який користується авторитетом, відзначається високими моральними якостями та може забезпечити позитивний виховний вплив на здобувачів ВО.

14.2 Куратор призначається розпорядженням декана факультету (директора навчально-наукового інституту) за поданням завідувача кафедри. Виконувана ним робота планується і враховується в індивідуальному плані роботи науково-педагогічного та педагогічного працівника. Куратор закріплюється за групою, як правило, на весь період навчання в університеті. Зміна куратора може здійснюватися деканом (директором) з поважних причин, якщо він не справився з виконанням своїх обов'язків або за ініціативою здобувачів ВО групи.

14.3 Куратор зобов'язаний:

- сприяти створенню в групі здорового морально-психологічного клімату, встановленню нормальних стосунків між здобувачами ВО і науково-педагогічними та педагогічними працівниками та співробітниками університету;
- допомагати активу групи у формуванні колективу, виробленні позитивних ціннісних орієнтацій у здобувачів ВО, спрямованих на здобуття знань, підвищення свого загального культурного рівня, ведення здорового способу життя тощо;
- проводити індивідуальну виховну роботу зі здобувачам ВО, з'ясовувати поточну успішність здобувачів ВО, умови проживання, піклуватися та надавати можливу допомогу здобувачам ВО у вирішенні тих проблем, які залежать від університету;
- встановлювати та підтримувати зв'язки з батьками здобувачів ВО, своєчасно їх інформувати про стан академічної успішності та проблеми, що можуть виникнути у житті їх дітей і вирішення яких потребуватиме допомоги батьків.

14.4 Куратор має право:

- висувати найкращих здобувачів ВО за успіхи в навчанні, науковій, спортивній, культурно-масовій та громадській роботі до нагороджень та різних форм заохочень;
- приймати участь у вирішенні конфліктних ситуацій в академічній групі.

15 ПЛАНУВАННЯ РОБОЧОГО ЧАСУ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТА ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

15.1 Робочий час науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників регламентується ст. 56 Закону України «Про вищу освіту».

15.2 Планування та облік навчального навантаження, методичної, наукової та організаційної діяльності науково-педагогічних працівників здійснюються завідувачами кафедр відповідно до [«Положення про планування, облік роботи та індивідуальний план науково-педагогічних працівників»](#).

16 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

16.1 Положення набирає чинності з наступного дня після його затвердження наказом ректора. Попередня редакція Положення при цьому втрачає чинність.

16.2 Зміни та доповнення до Положення затверджуються наказом ректора за рішенням Вченої ради університету.